

Eduard Bomhoff: 10 vragen en antwoorden over de actuele stand van zaken in pensioenland

Posted on 2 augustus 2025 by Eduard Bomhoff

1. Hoe bevalt het 'invaren' in het nieuwe pensioenstelsel?

Heel slecht. Het pensioenfonds voor de loodsen kwam vorige week als eerste met uitkomsten voor het eerste half jaar van 2025. Jongere deelnemers deden het oké, maar alle oudere deelnemers hadden direct na het 'invaren' zo'n slecht resultaat voor hun nieuwe, individuele pensioenpot dat ze in de min staan. Volgens het fonds moeten nu hun pensioenen worden aangevuld uit de reserve. Maar wat als die reserve opraakt?

2. Was zo'n slecht resultaat voorspeld?

Ja, door iedereen die waarschuwde dat de nieuwe pensioenwet van De Nederlandsche Bank (DNB) met name slecht zou uitpakken voor de oudere deelnemers. DNB namelijk dwingt oudere deelnemers en gepensioneerden om vooral te beleggen in staatsschuld en dat rendeert veel slechter dan beleggen in

bedrijven en gebouwen. Op termijn is dat altijd zo; nu is het zelfs al pijnlijk duidelijk na een paar maanden.

3. Bestaat nu het risico dat de pensioenen de inflatie niet kunnen bijhouden?

Helaas wel. Als alles duurder wordt, zullen bedrijven niet alleen de kosten maar ook de inkomsten gemiddeld zien toenemen. Huren van winkelcentra gaan dan bijvoorbeeld ook omhoog. Bij beleggen in bedrijven is inflatie daarom geen groot risico. Bij beleggen in staatsschuld ligt dat anders. Er is dan een vast bedrag dat over tien of twintig jaar wordt uitgekeerd. Tegen die tijd is de euro een stuk minder waard. Er is dan dus geen bescherming tegen inflatie.

4. Als de uitkomsten zo slecht zijn, wie kan dan voordeel hebben bij de nieuwe pensioenwet?

Werkgevers in het bedrijfsleven, want die kunnen het bestuur van hun pensioenfonds voorstellen om de premie te verlagen. Dat zou overigens wel kortzichtig zijn, want een solide pensioen is een aantrekkelijke arbeidsvoorwaarde waarmee bedrijven kunnen concurreren op de krappe arbeidsmarkt.

5. Kan ook de overheid voordeel hebben bij de nieuwe pensioenwet?

Bij begrotingsproblemen kan de minister van Financiën voorstellen om minder premie te betalen aan de twee grootste pensioenfondsen: het ABP voor overheid, onderwijs en politie en het PFZW voor de sector zorg en welzijn. Dat is makkelijk voor de minister, want andere bezuinigingen doen direct pijn en roepen weerstand op, maar lagere pensioenpremies veroorzaken pas ver in de toekomst lagere pensioenen.

6. Volgens opinieonderzoek is 70 procent van Nederlanders tegen de nieuwe pensioenwet. Waarom willen zoveel pensioenfondsen dan toch 'invaren'?

De werkgevers hebben een eigenbelang: meer kans om de premies te verlagen. De vakbeweging luisterde naar DNB die beweerde dat de nieuwe wet eerlijker was voor jonge werknemers. Hun premie kan immers lange tijd worden belegd voordat ze met pensioen gaan. Een correct punt, maar niet zo belangrijk, want precies het omgekeerde geldt wanneer die jongeren in de vijftig zijn. Dan sparen ze nu minder

snel dan onder de oude wet. Op het cruciale punt dat DNB weg wilde uit bedrijven en gebouwen om meer te beleggen in staatsschuld, miste de vakbeweging de expertise om te zien dat alles bij elkaar de nieuwe wet heel ongunstig zou uitwerken voor zowel jong als oud. Nu is het voor de vakbeweging kennelijk een kwestie van reputatie. Niemand vindt het fijn om een vergissing toe te geven.

7. Is er nog een weg terug?

Natuurlijk. President Klaas Knot van DNB, die zijn hele prestige had verbonden aan de nieuwe pensioenwet, is vertrokken, en onze politici weten best hoe impopulair de nieuwe wet is. Misschien durven VVD en CDA afstand te nemen van de nieuwe wet wanneer nóg meer fondsen komen met gruwelijk slechte cijfers voor de pensioenpotten van de oudere deelnemers. Als de politici besluiten tot herstel, kunnen de paar kleine fondsen die al zijn 'ingevaren' natuurlijk alle pensioenpotten weer samenvoegen. Zo'n herstel kost geen geld, en levert juist heel veel voordeel op doordat dan de combinatie terugkeert van gunstige premies en betrouwbare, hogere pensioenen.

8. Als we terug gaan naar de oude wet, is er dan genoeg geld om alsnog de inflatie over de periode 2008-2020 goed te maken?

Absoluut. DNB hanteerde een extreme formule om de soliditeit van de fondsen te berekenen en heeft nooit één ander land kunnen aanwijzen waar diezelfde formule op dezelfde wijze wordt gehanteerd. Telkens weer presenteerden critici van DNB bij pensioenbijeenkomsten de échte cijfers waaruit bleek dat de DNB-politiek van niet-indexeren volstrekt onnodig was https://www.mejudice.nl/artikelen/detail/drie-maal-meer-pensioenvermogen-maar-toch-een-lager-pensioen. Toch zette Knot zijn beleid door. Nu denk ik dat hij dat deed om op een valse manier de oude wet in diskrediet te brengen en zo reclame te maken voor de nieuwe wet. Toch kan de schade – meer dan 20 procent koopkrachtverlies bij de pensioenen van ABP en PFZW – nog steeds direct worden goedgemaakt als de politiek eindelijk ophoudt met het slaafs volgen van DNB.

9. Waarom heeft het sympathieke kamerlid Agnes Joseph (NSC) niets bereikt?

Ze had pech dat de Raad van State in het wilde weg en zonder onderbouwing

beweerde dat haar voorstel voor meer inspraak heel kostbaar zou zijn. Daar klopte niets van. Helaas zei Joseph er ook nooit bij dat een gebrek aan inspraak des te kwalijker is bij een nieuwe wet die iedereen slechter af maakt. En toen stortte ook nog haar partij in.

10. Extinction Rebellion en GroenLinks-PvdA eisen dat pensioenfondsen alleen nog beleggen in bedrijven die 'netto nul' beloven. Gaat dat ten koste van het rendement?

Tot nog toe wel. ABP en PFZW hebben met dit concept al vele miljarden euro's onnodig verloren. Er zijn gelukkig betere manieren om pensioenfondsen te laten bijdragen aan een schonere toekomst. Volgende week kijken we daarom naar Noorwegen: om te leren hoe je duurzaam en ethisch kunt beleggen zónder schadelijke gevolgen voor rendementen.

Wynia's Week *brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week,* ***156 keer per jaar****, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk.* ***Doet u mee?*** *Hartelijk dank!*